

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/133/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714210372
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714210372.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

V. Ď., nar.XX.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky V. S.Ú., T. S., nar.XX.X.XXXX, bytom X. Č. A. XXXX/X, M. a otca V. Ď., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom V. V., W. X. Č. A. XXXX/X, M., M. B. M. Ú. N. M. C. Y. B. J., maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému takto

r o z h o d o l :

Maloletý V. Ď., nar.XX.X.XXXX s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec j e p o v i n n ý platiť na maloletého V. Ď., nar.XX.X.XXXX výživné vo výške 100,- Eur mesačne od 1.7.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 1.7.2014 do 31.3.2015 v celkovej výške 85,- Eur súd otcovi p o v o ľ u j e s p l á c a ť v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 25.7.2014 matka žiadala o zverenie syna V. výhradne do jej osobnej starostlivosti a stanovenie výšky výživného od otca 100 Eur mesačne. Do dňa podania problémy neboli, ale nakoľko žiada úrad práce o príspevok na postihnuté dieťa - Downov syndróm, je to potrebné.

Otec sa k návrhu na výzvu súdu písomne nevyjadril.

Matka na pojednávaniach zotrvala na návrhu. Skončilo jej po dovŕšení 6-teho roku veku syna poberanie rodičovského príspevku, mala by nárok na opatrovateľský príspevok, ale nemohla by byť zamestnaná

a o syna sa mal starať jeho otec, ktorý je nezamestnaný. Informovali sa na sociálnom oddelení, kde ich informovali o potrebe podania takéhoto návrhu. Neskôr im bolo oznámené, že takýto návrh netreba. Rodičia po dohode zotrvali na tom, aby súd o návrhu rozhodol. Výživné žiadala určiť od 1.1.2015, otec jej dáva na syna 100 Eur a 200 Eur na domácnosť, má príjem z brigád. Má dcéru V., študuje na gymnáziu. Na poslednom pojednávaní uviedla, že otec sa nachádza v Čechách v Písku, kde si išiel zarobiť, aby si mohol kúpiť do väzenia drogériu, cigarety a kávu, lebo mu prišla výzva na nastúpenie výkonu trestu za krádež. Opatrovateľský príspevok na syna si vybavuje jej matka, ona si nemôže dovoliť ostať doma, nedokázala by z príspevku 220 Eur vyžiť. Syn lieky neužíva, na poukaz kupujú plienky, má odklad povinnej školskej dochádzky od 1.9.2014. Otec syna nikdy nepodnikal, nikdy neriešil žiadnu obchodnú spoločnosť či už s účtovníčkou alebo daňovým úradom. Volal s človekom, čo je za spoločnosťou, ale tomu je to jedno, nech to dá aj na súd.

Otec uviedol, že rodičia mu trvalý pobyt na K. zrušili dávnejšie. V domácnosti vo Vrútkach sa nezdržiava stále, niekedy aj u známych, doma sú nezhody kvôli peniazom, lebo tieto chýbajú. Na syna dáva 100 Eur a na domácnosť individuálne, má brigády. Naposledy robil asi 4 alebo 5 rokov dozadu, je vyučený kuchár - čašník. Chcel sa zaevidovať na úrade práce a tam bolo zistené, že má eseročku, potom sa informoval na živnostenskom a daňovom úrade. Toho čo ju založil, pozná a povedal, nech počká, že sa firma predá, trestné oznámenie nepodal.

Kolízna opatrovníčka potvrdila, že k rozhodnutiu o opatrovateľskom príspevku nie je potrebné, aby bolo rozhodnuté o zverení maloletého jednému z rodičov a o určení výživného. Posledného pojednávania sa nezúčastnil, súhlasil s prejednaním bez ich prítomnosti a doporučil mal. V. zveriť do osobnej starostlivosti matke, styk s otcom neupravovať vzhľadom k tomu, že žijú v spoločnej domácnosti a otca zaviazat' platením výživného s prihladením na potreby maloletého, ako i schopnosti a finančné možnosti otca.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka (čl. 29-32, 42-43, 55-58), oboznámil sa s návrhom, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými matkou a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 21P/115/2013 a 3T/16/2015. Z takto vykonaného dokazovania mal preukázané a zistené nasledovné skutočnosti:

Rodičia mal. V. nie sú a nikdy neboli manželia, žijú v spoločnej domácnosti, z ktorej otec v prípade nezhôd odchádza a určitú dobu býva inde. Dňa 30.3.2015 nastúpil výkon trestu odňatia slobody, keď trestným rozkazom sp.zn. 3T/16/2015 bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona a odsúdený na nepodmienečný trest vo výmere šesť mesiacov so zaradením do ústavu

so stredným stupňom stráženia, lebo v Hypermarkete Tesco zobral tri fľaše alkoholu v hodnote 85,97 Eur a jedno balenie náhradných holiacich hlavíc v hodnote 38,99 Eur a takto konal napriek tomu, že sa podobného konania v HM Tesco dopustil aj predtým a bola mu uložená pokuta v blokovom konaní a že bol trestným rozkazom sp.zn. 3T/151/14 zo dňa 17.9.2014 uznaný za vinného z prečinu krádeže a bol mu uložený súhrnný trest povinnej práce vo výmere 300 hodín. Má v registri trestov podľa odpisu zo dňa 13.2.2015 celkom 8 záznamov.

Podľa výpisov z obchodného registra je od 3.8.2013 jediným spoločníkom V.R.V., s.r.o., Martin, ktorá vznikla dňa 13.9.2006, dovtedy bol jediným spoločníkom M. B., splatená výška vkladu je 6.639 Eur, konateľom je od 29.5.2013 W. H., dovtedy bol M. B., spoločnosť má 14 predmetov činnosti (čl. 62-67). Nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, ani poberateľ dávok z úradu práce, naposledy bol v evidencii uchádzačov od 20.8.2011 do 23.7.2012, vyradený bol z dôvodu nespolupráce (čl. 47-48, 52).

Matka je na rodičovskej dovolenke, z úradu práce poberala do 24.7.2014 rodičovský príspevok 203,20 Eur od 1.1.2014, dovtedy 199,60 Eur a prídavky na dve deti po 23,52 Eur od 1.1.2014, dovtedy 23,10 Eur, resp. do augusta 2014 na tri deti vrátane mal. W. (čl. 20-24). Je zamestnaná v Tesco Stores SR, a.s., Bratislava, kde mala za rok 2014 priemernú čistú mesačnú mzdu 356,61 Eur (čl. 28, 36). Bývajú v 3-izbovom byte vo vlastníctve starej matky maloletého Q. S., ktorá tam nebýva, nájom neplatia, len

mesačné bežné výdavky, SVB 194,21 Eur, za rok 2014 bol nedoplatok 220,24 Eur, elektrinu 31,50 Eur, RTVS 4,64 Eur, plyn 27 Eur, káblová televízia 9,13 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad po 25 Eur na osobu (čl. 37-39). Spláca úver M. A., resp. exekúciu mesačne 76 Eur a W. A. 35 Eur mesačne, platí si mobil cca 30 Eur a dcére V. 20 Eur /čl. 41).

Mal. V. je v čase rozhodovania v celodennej starostlivosti starej matky, ktorá si vybavuje poberanie opatrovateľského príspevku. Má bežné výdavky, na stravu, na oblečenie, na obutie, na hygienické potreby a na hračky. Je od narodenia sledovaný u pediatrickej neurologičky ako dieťa s ťažkým kombinovaným zdravotným postihnutím, pre vrodené genetické postihnutie spojené s oneskoreným motorickým vývojom - Downovu chorobu (genetická chronická anomália spojená s mentálnou retardáciou stredného až ťažkého stupňa), pre DMO - detskú mozgovú obrnu s postihnutým dolných končatín, v súčasnosti po operáciách kolenných kĺbov s nutnosťou opakovaných operačných zákrokov, s obmedzenou chôdzou a napádaním na obe nôžky, reč má nevyvinutú, znížený sluch, funkciu štítnej žľazy, neudrží moč a má vrodenú srdcovú chybu, pre ktorú bol v rannom veku operovaný, tiež má opakované infekty dýchacích ciest, vyžaduje celodennú opateru (čl. 35, 53). Žiadne lieky neužíva, potrebuje celodenne plienky, ktoré má matka na poukaz od jeho detskej lekárky a má odklad začiatku povinnej školskej dochádzky.

Matka má vyživovacia povinnosť aj k mal. V. S., nar.XX.X.XXXX, na ktorú otec na základe rozsudku č.k. 21P/115/2013-39 zo dňa 26.11.2013 platí výživné 100 Eur mesačne od 10.7.2013, dovtedy bolo určené 1.500 Sk - 49,79 Eur. Má ešte aj syna W. S., nar.XX.X.XXXX, ktorý s nimi nežije v spoločnej domácnosti, vyučil sa za kuchára.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä

určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a berúc do úvahy zistený a preukázaný skutkový stav rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, mal. V. zveril do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazal platením výživného 100 Eur mesačne od 1.7.2014 a nedoplatok za obdobie do 31.3.2015 v celkovej výške 85 Eur mu umožnil splácať v mesačných splátkach po 10 Eur, keď takto určené výživné považoval za primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletého, i keď jeho platenie aktuálne nie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca, ktorý nastúpil výkon trestu, rozhodujúci bol záujem maloletého a jeho každodenné potreby. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Z výpovede rodičov mal nepochybne preukázané, že rodičia striedavo žijú a nežijú v spoločnej domácnosti, z ktorej občas otec odchádza pre problémy s financiami, ktoré chýbajú. Tiež, že počas pobytu v domácnosti zabezpečoval starostlivosť o mal. V. otec, lebo matka pracuje, aby zabezpečila peniaze pre rodinu, otec dlhodobo nepracuje v riadnom

pracovnom pomere, ale len príležitostne na dohody. V súčasnosti starostlivosť zabezpečuje stará matka zo strany matky, lebo otec musel pre krádeže nastúpiť výkon trestu odňatia slobody. Prostredie v byte starej matky je pre výchovu a zabezpečenie zdravého vývoja priaznivé a vhodné, kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a dieťaťa a zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický a duševný vývoj maloletého dieťaťa. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby mal. V., ktoré sú dané jeho nižším vekom, uspokojovaním hlavne bežných potrieb, ako sú strava, ošatenie, obutie, hygienické potreby a hračky, pričom sa na nich podieľajú aj prídavky na dieťa. Maloletý je ťažko zdravotne postihnutý, mimoriadne zvýšené výdavky s ochorením spojené nie sú, ale je tu obmedzenosť spojená so sústavnou celodennou starostlivosťou. Našťastie je tu stará matka, ktorá túto zabezpečuje, samozrejme za aktívnej a každodennej pomoci matky, ktorá si týmto plní vyživovaciu povinnosť, tiež zabezpečuje bývanie. Otec je aktuálne vo väzení, predtým bol dobrovoľne nezamestnaný, pracoval len príležitostne a staral sa o mal. V., finančne prispieval do domácnosti rôznymi sumami a na výživu maloletého 100 Eur, čo v súčasnosti nie je možné. Konal a správal sa nezodpovedne, dopustil sa trestnej činnosti, krádež bola zameraná hlavne na alkohol, nie napríklad na potraviny, došlo k tomuto opakovane. Týmto nemôže byť poškodený jeho maloletý syn, lebo si svoju situáciu zavinil sám, mohol sa i naďalej starať o maloletého a poberať príspevok, resp. v starostlivosti sa mohli striedať všetci, matka, otec a stará matka tak, aby mali možnosť zabezpečiť si určitý príjem v riadnom alebo príležitostnom pracovnom pomere a tým zlepšovať finančnú situáciu rodiny.

Výživné určil od 1.7.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé ho určiť od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté deti a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati. Potom pri takto upravenom výživnom vznikol otcovi za obdobie do 31.3.2015 nedoplatok 85 Eur, ktorý súd vypočítal sumou a mesiacmi za ktoré vznikol mínus zaplatené výživné - za 9 mesiacov 900 Eur mínus 815 Eur zaplatené výživné (júl až december 2014 a február 2015 po 100 Eur, 60 Eur január 2015 a 55 Eur marec 2015) a umožnil mu ho splácať v splátkach po 10 Eur, bude ho splácať 9 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).